

Dosarul nr.2ra-1791/22
2-20083293-01-2ra-21122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: N. Lupașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca)

ÎN C H E I E R E

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Victor Burduh
Maria Ghervas
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Platon Constantin, reprezentat de avocatul Petru Istrati,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Platon împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzelor civile, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Constantin Platon, s-a menținut hotărârea din 02 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La 10 iulie 2020, Constantin Platon, reprezentat de avocatul Vasile Josan, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova solicitând constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil, încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 14 000 de euro, conform cursului oficial al BNM, la data executării hotărârii și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că i-a fost încălcat dreptul la judecarea cauzei în termen rezonabil, drept protejat de art.6 § 1 din CEDO, având în vedere faptul că procesul de judecată inițiat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunal Trușeni, intervenient accesoriu Constantin Platon cu privire la anularea deciziei Consiliului comunal Trușeni nr.12/4 din 08 noiembrie 2010 cu privire la vânzarea-cumpărarea loturilor de teren pomicol în întovărășirile

pomilegumicole, care afectează dreptul de proprietate asupra terenurilor cu nr. cadastrale XXXXX, XXXXX și XXXXX, durează deja 8 ani.

La moment, cauza nominalizată, ca urmare a multiplelor rejudecări și revizuirii, se află pe rolul Curții de Apel Chișinău, iar următoarea ședință de judecată în acest dosar fiind stabilită pentru 21 octombrie 2020, ora 15:00.

A comunicat că prin decizia Consiliului comunal Trușeni nr.12/4 din 8 noiembrie 2010, a fost aprobată vânzarea-cumpărarea loturilor de teren agricol în întovărășirile pomilegumicole de pe teritoriul Primăriei comunei Trușeni, inclusiv: lotul nr.XXX din ÎP „Grădina Moldovei” cu suprafața XXX ha lui Nicolae Bugan, lotul nr.XXX din ÎP „Grădina Moldovei” cu suprafața XXX ha Elenei Stratulat, lotul nr.XXXX din ÎP „Grădina Moldovei” cu suprafața XXXX ha Marianeii Istratii.

Astfel, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.XXXX din XXXXX, Nicolae Bugan a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.XXX din XXXX, Elena Stratulat a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX, iar în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.XXXX din XXXXX, Mariana Istratii a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX.

La 21 martie 2012, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Trușeni prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului comunal Trușeni nr.12/4 din 08 noiembrie 2010 cu privire la vânzarea-cumpărarea loturilor de teren pomicol în întovărășirile pomilegumicole.

A învederat reclamantul că la XXX, a încheiat cu Nicolae Bugan contractul de vânzare-cumpărare nr.XXXX privind vânzarea terenului cu nr. cadastral XXXXX, la XXXXX, a încheiat cu Elena Stratulat contractul de vânzare-cumpărare nr.XXXX privind vânzarea terenului cu nr. cadastral XXXXX și la XXXX, a încheiat cu Marina Istratii contractul de vânzare-cumpărare nr.XXXX privind vânzarea terenului cu nr. cadastral XXXXX.

La 02 iulie 2012, Vladimir Hohlov, Vlad Nedelco ș. a. au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei și Consiliului comunal Trușeni cu privire la anularea deciziei nr.12/4 din 08 noiembrie 2010.

Ulterior, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Vladimir Hohlov, Vlad Nedelco ș.a., prin cererile de concretizare a pretențiilor, au solicitat introducerea în proces în calitate de intervenienți accesorii a unui număr de persoane, inclusiv Nicolae Bugan, Elena Stratulat și Mariana Istratii, totodată, fiind solicitată anularea unui șir de contracte de vânzare-cumpărare, inclusiv cele prin care Nicolae Bugan, Elena Stratulat și Mariana Istratii au dobândit dreptul de proprietate asupra terenurilor cu nr. cadastrale XXXXX, XXXXX și respectiv, XXXXX.

Prin încheierea din 06 iunie 2012 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău a fost aplicat sechestrul pe bunurile imobile, inclusiv pe bunurile imobile cu nr. cadastrale XXXXX, XXXXX, XXXXX.

Prin încheierea din 04 octombrie 2012 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău a fost transmisă cauza civilă intentată în baza cererii lui Vladimir Hohlov, Vlad Nedelco ș.a. pentru soluționarea conexării dosarelor civile care au aceleași părți, iar prin

încheierea din 24 decembrie 2012 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău, cauzele au fost conexe într-o procedură unică pentru examinare în cadrul unui proces.

La 16 mai 2014, avocatul Lilia Pascal a depus, în interesele lui Vladimir Hohlov, Vlad Nedelco ș.a., o cerere de majorare a cuantumului acțiunii, prin care a solicitat anularea unui șir de contracte, inclusiv: contractul de vânzare-cumpărare nr.XXX din XXXXX încheiat între Primăria comunei Trușeni și Nicolae Bugan, contractul de vânzare-cumpărare nr.XXXXX din XXXXX încheiat între Primăria comunei Trușeni și Elena Stratulat, contractul de vânzare-cumpărare nr.XXXX din XXXX încheiat între Primăria comunei Trușeni și Marina Istratii, contractul de vânzare-cumpărare nr.XXXX din XXXXX încheiat între Nicolae Bugan și Constantin Platon, contractul de vânzare-cumpărare nr.XXXX din XXXX încheiat între Elena Stratulat și Constantin Platon, contractul de vânzare-cumpărare nr.XXXX din XXXX încheiat între Mariana Istratii și Constantin Platon.

Prin hotărârea nr.3CA-1/15 din 09 februarie 2015 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău, cererea Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat privind declararea nulității deciziei Consiliului comunal Trușeni nr.12/4 din 8 noiembrie 2010 și cererea lui Vladimir Hohlov, Vlad Nedelco ș.a. privind declararea nulității deciziei nr.12/4 din 08 noiembrie 2010 și a contractelor ulterioare, au fost respinse.

Prin decizia din 12 mai 2016 a Curții de Apel Chișinău au fost admise apelurile declarate de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Vladimir Hohlov, Vlad Nedelco ș.a., casată hotărârea din 09 februarie 2015 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău și restituită pricina spre judecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

La 16 decembrie 2016, avocatul Tatiana Agachi, în interesele Tatianei Nosaci, a depus o cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat anularea contractului de vânzare-cumpărare nr.XXXX din XXXX încheiat de Primăria comunei Trușeni și Nicolae Bugan a contractului de vânzare-cumpărare nr.XXX din XXXX încheiat de Primăria comunei Trușeni și Elena Stratulat, a contractului de vânzare-cumpărare nr.XXXX din XXXX încheiat de Primăria comunei Trușeni și Marina Istratii, a contractului de vânzare-cumpărare nr.XXXX din XXXX încheiat între Nicolae Bugan și Constantin Platon, a contractului de vânzare-cumpărare nr.XXXX din XXXX încheiat între Elena Stratulat și Constantin Platon, a contractului de vânzare-cumpărare nr.XXXX din XXXX încheiat între Mariana Istratii și Constantin Platon.

A mai notat că Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, la fel, a concretizat acțiunea inițială prin două cereri, din 16 decembrie 2016 și 23 martie 2017, având conținut similar.

Prin hotărârea din 30 mai 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani cererile de chemare în judecată înaintate de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Tatiana Nosaci, Vladimir Hohlov ș.a. împotriva Consiliului comunal Trușeni, ș.a., inclusiv Constantin Platon au fost respinse ca fiind înaintate cu omiterea termenului de prescripție, precum și ca fiind neîntemeiate, măsurile de asigurare a acțiunii fiind anulate.

Prin decizia din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată integral hotărârea din 30 mai 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani și emisă o nouă

hotărâre prin care, a fost admisă acțiunea înaintată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Vladimir Hohlov ș.a., fiind anulată decizia Consiliului comunal Trușeni nr.12/4 din 08 noiembrie 2010, inclusiv și contractul de vânzare-cumpărare nr.XXXX din XXXX, contractul de vânzare-cumpărare nr.XXX din XXXX, contractul de vânzare-cumpărare nr.XXX din XXXX.

Prin încheierea din 06 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție au fost declarate inadmisibile recursurile declarate de Elena Stratulat, Liliana Pascaru, Ion Căpățînă, Rodica Gandramara, Irina Covalciuc ș. a.

Prin încheierea din 02 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Minodora Platon împotriva încheierii din 06 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție.

A subliniat reclamantul că, având în vedere cronologia evenimentelor, judecarea cauzei civile ce are ca miză dreptul său de proprietate, durează deja 8 ani, pe motiv că, pe parcursul judecării cauzei, acțiunea depusă de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost respinsă prin două hotărâri ale instanței de fond, care ulterior, au fost casate prin două decizii ale Curții de Apel Chișinău, dintre care ultima a fost supusă revizuirii și urmează a fi rejudecată în alt complet în cadrul Curții de Apel (a treia oară).

La fel, a remarcat că cauza inițiată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu reprezintă un grad sporit de complexitate pentru a justifica examinarea cauzei într-un termen atât de prelungit.

Cu referire la comportamentul său, a reiterat că nu a fost unul de rea-credință și nu a avut ca scop tărăgănarea procesului.

Mai mult, unii participanți la proces au depus cereri de urgentare a examinării cauzei încă în anul 2013, în timp ce din partea Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, inițiator al procesului, au fost depuse, în repetate rânduri, cereri de amânare.

Multiplele trimiteri la rejudecare a cauzei reprezintă niște circumstanțe obiective care nu îi pot fi imputate, fiind un element aferent înfăptuirii justiției în Republica Moldova și pentru care răspunderea solitară o poartă statul Republica Moldova.

Cu referire la miza care o reprezintă prezentul litigiu, a reiterat că dreptul de proprietate al lui a fost dobândit cu bună-credință și cu titlu oneros, în baza unui act încheiat în corespundere cu rigorile legii privind categoria dată de bunuri.

La momentul dobândirii dreptului de proprietate avea așteptări legitime că își va exercita netulburat dreptul său, această certitudine fiind sprijinită și de informația disponibilă în registrul de publicitate.

A considerat că judecarea unei cauza care vizează dreptul său de proprietate a dus la anihilarea nucleului acestui drept și prin urmare, a dus la încălcarea garanțiilor prevăzute de lege în ceea ce privește dreptul de proprietate, prin incertitudinea creată de judecarea acesteia mai bine de 8 ani.

Astfel, prejudiciul moral suportat, în corespundere cu jurisprudența CtEDO, îl estimează în mărime de 14 000 de euro, constituit din 1 500 de euro pentru fiecare an de judecare a cauzei și 2 000 de euro – sporul pentru miza pe care litigiul îl reprezintă

pentru dânsul, având în vedere faptul că este vizat dreptul de proprietate asupra terenului care îi aparține.

Prin hotărârea din 02 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea formulată de Constantin Platon.

S-a constatat faptul încălcării dreptului lui Constantin Platon la judecarea cauzei în termen rezonabil.

S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Constantin Platon suma de 30 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată (f.d.164, vol.I).

Prin decizia din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarate de Constantin Platon, reprezentat de avocatul Vasile Josan, și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a fost menținută hotărârea primei instanțe (f.d.226, 227-246, vol.I).

La 13 august 2021, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

La 16 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, Constantin Platon, reprezentat de avocatul Petru Istrati, a declarat recurs împotriva deciziei din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, modificarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel în partea ce ține de cuantumul prejudiciului moral, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 15 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție au fost admise recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Constantin Platon, reprezentat de avocatul Petru Istrati.

S-a casat decizia din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis cauza pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători (f.d.47-57, vol.II).

Instanța de recurs a concluzionat că întru stabilirea temeiniciei sau netemeiniciei acțiunii, instanța de apel urma să stabilească cu certitudine momentul introducerii lui Constantin Platon în procesul vizat în cauza de contencios administrativ la acțiunile depuse de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Vladimir Hohlov, Nicolai Andoni, Tatiana Nosaci, Marina Ștora, Tudor Șevenco, Serghei Malișev și Tatiana Nosaci.

În acest context, colegiul lărgit al instanței de recurs a reținut că în raportul întocmit de Curtea de Apel Chișinău și prezentat Ministerului Justiției al Republicii Moldova anexat la dosar, indică în mod general la atragerea intervenienților accesorii și a copârâților, fără a fi nominalizați, prin urmare nefiind clar momentul atragerii în procesul vizat a lui Constantin Platon. De altfel, acest raport prezentat Ministerului Justiției al Republicii Moldova nu indică nici cererile de chemare în judecată din 16 mai 2014 și 16 decembrie 2016, prin care Constantin Platon a fost indicat ca parte pârâtă,

după cum susține ultimul, și, de altfel, nici cererea de chemare în judecată din 23 martie 2017 în care Constantin Platon este cu statut de pârât, după cum a constatat instanțele de judecată ierarhic inferioare.

Prin urmare, instanța de recurs a opinat că rămâne neînțeleasă modalitatea de calculare de către instanțele de judecată ierarhic inferioare a termenului de încălcare a dreptului la judecarea cauzei începând cu 23 martie 2017.

Totodată, soluția instanței de apel în sensul adoptat rămâne inexplicabilă, de altfel, și prin faptul că aceasta într-un mod ambiguu a reținut și perioada de examinare a termenului rezonabil de până la 10 iulie 2020.

Colegiul lărgit al instanței de recurs a mai punctat că, reieșind din specificul acțiunii deduse judecării la caz, era indispensabil, alături de cele constatate, de a verifica și concretiza cerințele formulate în prezentul litigiu de către Constantin Platon.

Prin decizia din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Constantin Platon.

A fost menținută hotărârea din 02 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral (f.d.135, 136-158, vol.II).

Fiind investită, cu judecarea cauzei instanța de apel a apreciat că prima instanță just a determinat raportul juridic dedus judecării, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate li s-a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Instanța de apel a constatat că după dispunerea rejudecării cauzei, aceasta s-a regăsit în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani în perioada 16 iunie 2016 - 25 aprilie 2018. În acest context, instanța ierarhic inferioară a precizat că apelantul/reclamantul Constantin Platon a intervenit în proces în calitate de pârât, începând cu 16 decembrie 2016, când a fost depusă cererea de concretizare.

Colegiul instanței de apel a constatat că cauza civilă a cărei tergiversare se invocă, s-a regăsit pe rolul instanței de apel în perioada 22 iulie 2017 – 25 mai 2018, pe cauză fiind desfășurate cinci ședințe de judecată.

Totodată, instanța de apel a specificat că procesul de judecată a fost inițiat la data de 21 martie 2012, însă Constantin Platon a intervenit în proces la 16 decembrie 2016, când a fost depusă cererea de concretizare, în care ultimul a fost indicat în calitate de pârât, reținând sub acest aspect, informația prezentată de reprezentantul Ministerului Justiției și procesul-verbal al ședinței de judecată din 16 decembrie 2016. Astfel, la stabilirea încălcării dreptului acestuia la judecare în „termen rezonabil” a cauzei, termenul urmează a fi calculat începând cu data intervenirii în proces a apelantului/reclamantului Constantin Platon în calitate de pârât.

În această ordine de idei, Colegiul instanței ierarhic inferioare a constatat cu certitudine că, la momentul înaintării prezentei acțiuni de către Constantin Platon, termenul de examinare a cauzei civile, a cărei încălcare a termenilor de examinare a fost invocată, a constituit 3 ani și 8 luni, timp în care o perioadă, dosarul nu s-a aflat pe rolul

instanțelor judecătorești, decizia din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, devenind irevocabilă la data de 06 februarie 2019, procedurile fiind redeschise ca urmare admiterii cererii de revizuire depuse de Minodora Platon.

Subsecvent, instanța de apel a notat că, în perioada de timp cuprinsă între 06 februarie 2019 – 26 decembrie 2019, procesul judiciar nu s-a desfășurat atunci când Curtea de Apel Chișinău a admis cererea de revizuire și a dispus rejudecarea cauzei. Nu în ultimul rând, Colegiul a menționat că termenul menționat supra cuprinde și intervalul de suspendare a examinării cauzei, în temeiul Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.1 din 18 martie 2020, modificată (completată) prin Dispoziția nr.24 din 29 aprilie 2020, și anume perioada cuprinsă între 18 martie 2020 – 15 mai 2020.

Prin urmare, începutul perioadei care urmează a fi luată în considerație în scopul constatării încălcării „termenului rezonabil”, este determinată de momentul introducerii în proces a reclamantului Platon Constantin.

La acest capitol instanța de apel a menționat că, instanța de fond greșit a conchis că începutul curgerii termenului, urmează a fi calculat începând cu data de 23 martie 2017, pe când Constantin Platon a fost introdus în proces în calitate de pârât la data de 16 decembrie 2016, or, prin cererile de concretizare a pretențiilor înaintate de Tatiana Nosaci și de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat din 16 decembrie 2016, în calitate de pârâți au fost introduse mai multe persoane fizice, inclusiv reclamantul din prezenta cauză, Constantin Platon și drept consecință, începutul curgerii termenului în vederea constatării „termenului rezonabil”, urmează a fi calculat anume din această dată, și nu din data de 23 martie 2017, după cum a indicat prima instanță.

Prin urmare, pînă în prezent s-a scurs un termen de aproximativ de șase ani de la intentarea procesului civil împotriva lui Constantin Platon, care nu poate fi considerat drept un termen rezonabil, chiar și avînd în vedere că, în această perioadă examinarea cauzei a fost suspendată, în legătură cu starea de urgență pe întreg teritoriul țării în perioada 17 martie - 15 mai 2020, fapt ce atestă încălcarea dreptul ultimului la examinare într-un termen rezonabil.

Instanța de apel a apreciat ca fiind justă concluzia primei instanțe privind încasarea de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul reclamantului a sumei de 30 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, aceasta constituind o satisfacție echitabilă a despăgubirilor și ar atinge scopul și finalitatea prevăzută de lege.

Referitor la argumentele invocate de apelantul/reclamantul Constantin Platon potrivit cărora, în procesul inițiat de Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului com. Trușeni cu privire la anularea Deciziei nr.12/4 din 08 noiembrie 2010 privind vânzarea-cumpărarea loturilor de teren pomicol în întovărășirile pomilegumicole, ultimul a fost inițial atras în calitate de intervenient accesoriu, instanța de apel le-a apreciat critic, menționând în acest sens că, aceste argumente nu au fost confirmate prin careva probe, fiind declarative, cu atât mai mult că, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel ambele părți au confirmat intervenirea în proces a lui Platon Constantin în decembrie 2016.

La fel, instanța de apel a apreciat critic argumentele apelantului precum că, prin cererea din 16 mai 2014 formulată de avocatul Liliana Pascal, în interesele lui Hohlov Vladimir, Vlad Nedelco ș.a. s-a solicitat anularea unui șir de contracte, încheiate inclusiv cu Constantin Platon, punctând sub acest aspect că aceste argumente nu sunt confirmate prin probe, iar faptul contestării contractelor de vânzare-cumpărare încheiate inclusiv cu apelantul nu poate fi luate în considerație la calcularea „termenului rezonabil”, începând cu data depunerii acestei cereri – 16 mai 2014, având în vedere că Constantin Platon la acel moment nu avea nici o calitate procesuală.

Referitor la pretenția cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată instanțele ierarhic inferioare au apreciat-o ca fiind lipsită de suport probatoriu, considerente din care au conchis rezonabil de a fi respinsă.

La 02 decembrie 2022, Ministerul Justiției a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 02 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului Ministerul Justiției a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, fapt ce derivă din aprecierea eronată a normelor de drept material ce reglementează examinarea acțiunilor privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil, conform legii nr.87/2011.

Consideră că instanțele în mod evaziv au apreciat raportul motivat, nefiind examinate în mod just aspectele relevante în cadrul raportului motivat întocmit în acest sens, în condițiile în care, din conținutul raportului se observă că durata de timp a examinării cauzei nu a fost viciată din culpa instanțelor de judecată.

Instanța de apel a motivat în mod laconic imputabilitatea ansamblului procedurii strict instanței, fiind omis totalmente faptul că participanții la proces au posibilitatea, cât și au influențat durata procedurilor, prin simpla exercitare legală a drepturilor sale procesuale, fapt ce nu poate fi considerat drept tergiversare.

Totodată, consideră că instanțele de judecată au interpretat eronat normele materiale privind necesitatea expresă de acordare a unei satisfacții pecuniare, pe când aceasta nu constituie o regulă generală, ci nemijlocit o excepție de la această regulă, În acest context, a invocat prevederile art.5 din Legea 87.

La 23 decembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Constantin Platon, reprezentat de avocatul Petru Istrati, a depus recurs împotriva deciziei din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de recurs, modificarea hotărârii din 02 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și decizia din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău în partea cu privire la cuantumul prejudiciului moral stabilit pentru încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, cu emiterea unei decizii prin care, să fie admisă integral acțiunea.

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată, precum și în cererea de apel.

Totodată, a indicat că deși instanța de apel a constatat că instanța de fond a reținut greșit perioada în care a fost încălcat dreptul la judecarea cauzei în termen rezonabil, nu a modificat proporțional cuantumul despăgubirii.

În conformitate cu art.434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 22 septembrie 2022.

Materialele cauzei atestă că, la 24 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Curtea de apel Chișinău a notificat părților participante la proces, inclusiv și recurenților copia deciziei motivată (f.d.159, vol.II).

La 02 decembrie 2022, Ministerul Justiției a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 02 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii.

La 23 decembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Constantin Platon, reprezentat de avocatul Petru Istrati, a depus recurs împotriva deciziei din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de recurs, modificarea hotărârii din 02 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și decizia din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău în partea cu privire la cuantumul prejudiciului moral stabilit pentru încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, cu emiterea unei decizii prin care, să fie admisă integral acțiunea.

Astfel, instanța de recurs constată că recurenții au depus recursurile în termenul stabilit de lege.

La 21 decembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Constantin Platon copia recursului depus de Ministerul Justiției, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței (f.d.175, vol.II).

Iar la 29 decembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Ministerului Justiției copia recursului depus de Constantin Platon, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței (f.d.191, vol.II).

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile, din următoarele motive.

În conformitate cu art.432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, nr.26561/1995 din 25 februarie 1995), pe când în recursurile depuse de Ministerul

Justiției și de Platon Constantin, reprezentat de avocatul Petru Istrati, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurilor declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Platon Constantin, reprezentat de avocatul Petru Istrati, ca inadmisibile.

În conformitate cu art.431 alin.(2), art.433 lit.a) și art.440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Platon Constantin, reprezentat de avocatul Petru Istrati, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Victor Burduh

judecătorii

Maria Ghervas

Aliona Miron